

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je za godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 16.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 8.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Dojedniti brojevi stoje 16 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrste, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplata se prima ne primaju. — Pisma i novce treba šaljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 26. Službeno se javlja: 25. jula 1918. Talijansko bojište: Nije bilo osobitih događaja. U Arbaniji: Jučer izjutra naše čete izvolyšile kod Kuci prelazak preko Semenja. Neprijateljski otpor. Iznio se znatan broj zarobljenika. I između Kuci i mora uspješno zagoni steklo nam zemljišta. Događaja generalno šteta.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 24. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 24. jula 1918. Zapadno bojište: Na zapadnoj obali Avre bje francuski napad odbijen protudarom. Između Aisne i Marne neprijatelj jučer izjutra nastavi svoje napadaje u mesama, pošto je priveo na bojište novih divizija. Bohnova armija potpuno razbije više puta ponovljeni jurš. Francuzi i Amerikanci pretrpješe iznova najtežih gubitaka. Villemontjeure bje iznova omet neprijatelju koji se povlačio. Sjeverno od Ourcqna naša porazna vatra razbije neprijateljske napade još kod su se spremali i u njihovom prvom juršu; oklopljena kola, kojima probiše naše luke, bjehu razmrskana bicima. Sa visa sjevero istočno od Roncourta i iz Chateletske šume usjevimo neprijatelja protudarom. Jugo-zapadno od Reimsa teški bojevi potrajaše cio dan. Sjeverno od Ardre Francuzi šljahu u boj pored bijelih i crnih četa, Englezi i Talijanci. Svi napadi bjehu uzbijeni, dijelom protudarima.

BERLIN, 26. Wolff-Bureau javlja: Veliki glavni stan, 25. jula 1918. Zapadno bojište:

Vojna skupina nasljednika prijestola Rupprechta: Između Bucquoga i Hebuterne neprijatelj napade navečer pod zaštitom jakе vatre. On bje odbijen. Na isti način propadoše i zagoni što ih neprijatelj izvede zapadno od Alberta i iz Maillyja. Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola: Na bojnjoj fronti između Soissons i Reimsa borbeno djelatnost jučer popusti. Bilo je omanjih pješćkih okršaja. U okolici Reimsa neprijatelj preduze žestokih djelimičnih napada, koje odbismo protudarima.

Vojna skupina vojvode Alberta: U Vogezima bavarsko domobranstvo iznije nekoliko zarobljenika u žustro izvedenim preduzećima.

Prvi general, kvartirmajstor Ludendorff.

KOCKARKA.

— Po francuskom od Adolphe Cheneviera.

Morska se luka zatalasa u sunčanom zraku. Ni vjetrića nema, da katalasa bijeli šljunak na obali, ni najmanji talas da uzburka površinu vode, samo se crno stijenje diže iz mirnih vala.

Lijevo se ogledaju brežuljki prikriveni maslinama, a na protivnoj strani luke ležase gomila kamčaka, koja se valja sa visine u more.

(Mi stojasmo na prozoru; blag vazduh u baštici pod nami bješe prepunjen mirisom limunovih drveta.

Noemina poslije kratkog čutanja, prozbori: — Mentona je divno mjesto, samo — kad ne bi amo slali grubobolne, da ovdje umiru! — Pogledajte samo, kako sunčani zruci zlata stijenje!

Rukom mi pokaza obližnje mjesto na talijanskoj granici, grono stijenje optočeno crvenkastim zidom.

— Sjećah se Noemine, negdašnje blistave zvijezde «Renesansa», kada je gledah na pozornici sjajnu, obožavanu, kako sa oduševljenjem pjeva omiljenu pjesmu gledalaca, a burni je usklici prate.

A saja! Kako se promijenila za dvije godine!

Njene velike oči, pune grozničave vatre, izgubiše svoj renesansni sjaj! Njeni obraščići poblijediše, a njene usnice pri osmijehu ne imagjahu više onih jamic. Ona bješe bolna, prebolna i na jugu tražase topli sunčani zračak; potonje srestvo, što ga ljekari od blagog Boga pozajmljuju, da svojim bionicima olakšaju potonje čase.

— Odrugjeno je dakle? reče ona. Sjutra putujete? Morate? Šteta. Vi ste mi najbolji prijatelj,

Pooštreno podmorničko ratovanje.

LONDON, 26. Darobrod «Justitia» od Wite-Stare Line, od 32.000 tona, bi torpedovan i potopljen u subotu izjutra kod sjeverne obale Jrske. Na brodu bila je posada od 600 do 700 ljudi. Ubijeno je 11 osoba. Boj s podmornicom potraja 24 sata.

Razvoj ministarske krize.

Poljski Klub prama barunu Hussareku.

BEČ, 24. Poljski klub Zastupničke Kuće odlučio je da ovlasti predsjedništvo kluba, neka barunu Hussareku izjavi, da će poljski klub, prema dogovorima što je imao, glasovati za šestmesečni privremeni predračun.

Udruženja njemačkih nacionalnih stranaka vitez u Seidleru.

BEČ, 24. Plenarna sjednica udruženja njemačkih nacionalnih stranaka primila je jednoglasno rezoluciju, da se izreče najtoplija zahvalnost na požrtvovnom radu ministru predsjedniku Seidleru, koji je prvi, u svojstvu ministra predsjednika, utro put ispunjavanju naših nacionalnih prohtjeva te na taj način obezbeđuje sve buduće vlade, da stupaju dalje tim putem i da uspostave trajni red, koji obezbjeđuje njemačkom narodu u Austriji položaj što ga ide. Zatim primila je jednoglasno rezoluciju, u kojoj udruženje njemačkih nacionalnih stranaka nazire u razvijanju odnosa prema njemačkom carstvu najvažniji zadatak svake vlade, te odbija svako zapletanje te neodgodljive državne potrebe ba bilo kojim drugim problemom.

Došlo su pretresale stajalište što će zauzeti prema promjeni na vladi, njemačka nacionalna stranka, njemačko nacionalno udruženje i njemačka agrarna stranka primise rezoluciju, u kojoj traže od buduće vlade da se zaoči za opstanak saveza sa njemačkim carstvom, za najjužu gospodarsku vezu između oba carstva, za čuvanje i jamčenje kursa kojim se u zadnje vrijeme udarilo u unutrašnjoj politici, za čuvanje nacionalnog posjeda, razvoj namjerovanih ustanova; s obzirom pak na ozbiljnost situacije i na obveze preuzete prema saveznicima, spomenute stranke smatraju za nužno da se čim prije otvrdne državne nužde. Njemačko radikalno udruženje prikazalo je prijedlog u kojemu izjavljuje, da iz političkih razloga ne može da podupire jedno Hussarekovo ministarstvo; u drugom prijedlogu ono formuliše uvjete za podupiranje buduće vlade; tu poglavito traži, da se novi ministar predsjednik obezbeđi, da će sastaviti takav kabinet, koji će pružati jamstva za njemački kurs, i da se novi ministar predsjednik obezbeđi, da će njemačko-češko pitanje riješiti u smislu patentne politike prema njemačkim prohtjevima. Na ova dva prijedloga pristalo je središte.

Njemački radikalci i njemačke središte broje svega 24 člana; ostali njemačke grupe oko 70 glasova.

Ministar predsjednik Maks Hussarek vit. Heinleinski.

BEČ, 26. Baron Hussarek imenovan je za ministra predsjednika.

možda i jedini — pa i Vi hoćete, da odete. Ja Vas tek od deset dana poznajem, ali tih deset dana meni su sada deset godina. A s vama mogoh govoriti o Parizu, o onom djecom odu. Ja bijah srećna, kada Vas slušah da pjevate one pjesmice, koje ja negda pjevah. Ja bijah krasna, je li te? Suh kašalj prekiđe je.

Ostanite još, reče mi i prijateljski nasloni ruku na moje rame, kao da me htjede time zadržati. — Ostanite. Naći će ovdje još zanimljivih critica za rad.

Zajedno ćemo potražiti. Ja ćutah. Ona žalosno spusti svoju ruku. Posljednji doručak! Nemojte mi odreći. Ja ću samo djevojku izvjestiti, pa ću odmah doći.

Kad kasnije ugijoh u trapezariju, vidim, da se brižljivo starala, da me lijepo ugosti.

Mogao sam to opaziti na svakoj sitnici; na kiti ljubčića u mojoj čaši, na ruskim cigarama, na zlatnom peharu i na svakoj stvari.

Ali sitnice život grade, one mnogo više govore, nego prazne riječi i velike stvari.

Noemina opazi moje zadovoljstvo, pa se smješkaše.

— Izvolite, — reče. Kiti ljubčića zađjenih za pršnjak, pa se onda veselo naklonim na ostrige što ležahu pred nama.

Noemina savsim oživi, govoraše o Parizu, o prošlosti, i prisjatne uspomene povratitše za časak njenom izgledu osmijeh i zdravlje.

— Pa, reče ona, čovjek se ne smije mnogo tužiti. Uvijek sam sanjala, da u svijetu zavrijedim nešto, da zauzmem maleno mjestance, a to mi je ispunilo. Oh, slagano doba! Vi ne znate, kakva je to milina u punoj dvorani pred gledaocima pjevati

Novo ministarstvo.

BEČ, 26. «Wiener Zeitung» objelodanjuje prvišnje ručno pismo o promjeni kabineta: U ručnom pismu ministru predsjedniku vit. Seidleru, koji odstupa, cesar se zahvalno sjeća velikih zasluga, koje je Seidler stekao za cesara i domovinu svojim radom, nadahnutim uzoritom vjernošću, požrtvovnošću i savješću. U ozbiljno doba pozvan na mjesto ministra predsjednika, Seidler je obilato opravdao povjerenje cesarevo, koji se osobito pozdavao u njegovu obzirnost, u vrijednost i vještinu njegovu, te se ministar, na rastanku, može s pravom ponositi osjećajem, da je sa svoje strane doprinio, da se domovina mogla u oluji ovog svjetskog rata uspješno održati. Cesar će se uvijek sjećati rane odošnosti, koju je Seidler se uvijek pokazao cesarevoj osobi, te mu izrazuje na dosadanjem radu najtopliju zahvalnost i osobito priznanje. — Slijede ručna pisma kojima se članovi dosadašnjeg kabineta dižu s njihovih mjesta. Cesar izrazuje ministru za nastavu Njivlinskome, koji odstupa, svoju zahvalnost na odličnom radu i potpuno priznanje, te se pridržava da ga ponovno upotrebi u službi, izrazuje također ministru Twardowskome, koji odstupa, svoju zahvalnost i priznanje; uz izjavu da će ga iznova upotrebiti u službi; ministra za zemaljsku obranu Czappa imenuje baronom, a ministru Paula i Gagera tajnim savjetnicima.

Drugim ručnim pismom Cesar imenuje baruna Hussareka ministrom predsjednikom, te imenuje iznova ministrima dosadašnje ministre: Matjeju, Bahnhansa, Schuera, Homanna, Wimmera, Czappa, Horbaczowskoga, Wiesera, Silva-Tarouca, Paula i Gagera. Odjelni predstojnik Juraj vitez Poray-Madeyski imenovan je ministrom za bogoslovlje i nastavu, a odjelni predstojnik Kazimir vitez Galecki imenovan je ministrom.

Novi Ministar predsjednik Maks Hussarek vit. Heinleinski rođio se u Pressburgu godine 1860. Otac mu je bio predsjednik jednog vojnoga suda i Felmarshalleutenant. Hussarek osposobio se na bečkoj univerzi za crkveno pravo godine 1893. Nakon smrti dvorskoga savjetnika Grossa bio je imenovan njegovim nasljednikom na katedri i izvanrednim profesorom. Dr. Hussarek ostao je profesorom crkvenoga prava na pravnome fakultetu u Beču do novembra 1911.

Da 4 novembra 1911 stupio je Hussarek u Stürgkhov Kabinet kao ministar za bogoslovlje i nastavu, na kojem mjestu ostade sve do lani.

Hussarek je mnogo napisao na polju svoje stručne znanosti. Pored omanjih rasprava na polju interkonfesijskoga prava on je napisao djelo o državnome crkvenome pravu, koje je izašlo već u drugome izdanju. Zadržna mu je radnja jedan prijevod svečanog knjigu prilikom proslave stogodišnjice Općenitoga Gragjanskoga Zakonika pod naslovom: «O brakovno-pravne pravu u Općenitome Gragjanskome Zakoniku». U tome je spisu on ustao za apsolutnu nerazvedljivost braka. Svoj prikaz o težnji razvoja u bračnome pravu on je završio stavkom: «Koliko se na ovome polju moderni subjektivizam i mogao dalje da razvije u pravcu slobode, a nađati se ujeđno i u pravcu dužnosti i ođanosti cjelini, ipak se ni ovdje kao ni inače neće smjeti izgubiti iz vida bitan uvjet zdrava napredovanja, nalme taj uvjet, da se ne ošteti narodna potreba pobožnosti a s ovom jedna od najdragocjenijih životnih snaga cjeline».

njihovu omiljenu pjesmu, na koju čekaju i koju svakog večera ponovo žele. Ja se činjah, kao da hoću da me mole, a među tim sama računah na to. Ima pjesama, koje bi čovjek sto puta uzastopce pjevao. Ah, pjevati, ta to mi bijaše jedina strast!

— Je li samo to? — Ah, nestaško! Da, zaista, izvinite, moram priznati, da bijah i strasna kartašica i kockarka.

Oči joj zasijaše. — Vi ste me toga sjetili? Ja se sama na sebe jeđim, kad pomislim na one noći, koje sam provela u kartanju. Te noći su uzrok mojoj ranoj smrti, a svi oni mladi i stari ljudi, koji me naveđoše na to, samo da mi vide osmijeh, svi su krivi, svi treba, da me mole za oproštaj, što mi odnijehše mladost i zdravlje. Sve jedno! Veselo je bilo!

— Da li bi se vi kartali? — Dvađeset i tri franka izgubih za dva časa, pa to nije tako mnogo. Ali Noemina bješe prava kartašica, za nju igra bješe boj, dobitak pobjeda, a zlato joj bješe bojni plijen. Kada je novac primila, ogledaše se na njoj živa radost.

Bilo je skoro 5 sati. Sunce je tiho zalazilo za brežuljke, a svoje potonje zrake obasipaše milujućim morskou mirnu površinu.

Crveno stijenje bijaše već u zaklono, a varoš na protivnoj strani sva bješe sivkaste boje, a samo crveni toranj sijah još u punoj sunčanjoj svjetlosti.

— Gleđajte, gleđajte! — reče Noemina naglo; jer baš tada je i sama kroz prozor pogledala. Ta, gleđajte, eto ih pred Vami, oh, kako su smješni.

Pred kućom su sjedila tri dječaka talijanskih svirača, a najstarijem tek ako bješe 15 godina. Samo najmlagiji imagjaše potpuno sviračko odijelo, svakako je stajao na početku svog sviračkog života i

Zastupnička Kuća.

Tajne sjednice.

BEČ, 24. Tajna sjednica Zastupničke Kuće zatvorila se u 4 s. i četvrt; nastavice se sutra u jutro u 10 sati.

BEČ, 26. Kuća dovrši popodne tajnu sjednicu; zatim otrsi u javnoj sjednici neke omanje osnove, među kojima osnove o dječjoj radnji i vremenu radnje ženā i mladeži i o noćnoj radnji mladeži. Naredna sjednica sutra; na dnevnom je redu drugo čitanje privremenog predračuna.

O tajnim sjednicama Zastupničke Kuće dana 23, 24 i 25 jula, u kojima se pretresao prijedlog zast. Waldnera o dogagajima na jugozapadnoj fronti, objavljen je službeni zapisnik, koji se ograničava na popis govornika i na prijedloge što su se iznijeli. Kuća je odlučila, da se Waldnerov prijedlog doznači vojnom odboru, da ga ispituje i o njemu izvjesti.

Predračunski odbor Zastupničke Kuće primio je prijedlog hrščanskog socijalca Schraffa da s obzirom na vladinu izjavu ministra predsjednika Hussareka, koje se za sutra očekuje, podastre privremeni predračun Kući, a da se ne prihvatiti nikakva rezolucija.

Za poboljšanje materijalnih prilika državnih namještenika.

BEČ, 24. Odbor za državne namještenike Zastupničke Kuće primio je jednodušno prijedloge podobora o ratnim mjerama za poboljšanje materijalnih prilika državnih namještenika i državnih radnika; među ostalijem prijedloge o povišenju za 50% dodataka za skupocju, o pripomoćima umirovljenicima, o dvostrukom brojenju ratnih godina, plaćanju svake četvrt godine prinosa za nabavljanje, o izvršivanju akcije za staranje ustrojavanjem nabavlišta, o pomnoženju zajedničkih kuhinja, obrazovanju ureda za odijevanje, osobitim mjerama za željezničke namještenike, te prijedlog kojim se vlada pozivlje, da u jesensjkom zasjedanju prikaže zakonsku osnovu o platama privatnih namještenika.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 26. Glavni stan, 24. jula 1918.

Fronta u Palestini:

U obalnom području odbismo, u boju sa ručnim granatama, zagone jakih neprijateljskih izvidničkih zagona, te iznijesmo zarobljenika. Bilo je žive letjeljčke djelatnosti. Dana 21 o. m. ustanici napadi na Mlaan propadoše pred hrabrim držanjem prokušane snage toga grada. Uostalom ništa važno.

CARIGRAD, 26. Glavni stan, 26. o. m.

Fronta u Palestini:

Na svoj fronti u Palestini, osim neznatne artiljerijske vatre, mirno je. U isto vrijeme kad i napad na Mlaan, razviše sa više na sjeveru kod Carduna luti bojevi sa ustanickim čoporima. Dana 21 o. m. ustanici pokušah da bijesnim juršima i ulažući vazda novih snaga, zapreme

pod zaštitom one dvojice. Ovi su već poderali svoje napuljske gljoneve, te su bili bosu, a vezanu kaputic zamljenjivahu neki stari kaputi, koji bijahu stranici, te su rukave posuvratili. Njine crne oči sjlahu ispod širokih obođa, a crna im kosa padaše po vratu.

Za sada još ne mišljahu na sviranje. Svoje violine spustiše ukras sebe i brzo sisahu neke morske školjke. Cio svijet im bijaše usredsrijeđen u školjkama. Svojim nožićem ih vješto kidahu i željno jegjahu.

Noemina ih pozove, da nam sviraju. Žalosno pogledaše na neodvršenu užinu, ali dužnost održa pobjedu, uzeše violine i otpočehše svoj program.

Meni se činilo, da im je program neiscrpan. Sve zmagjahu na pamet. Noemina se uzruja. — Operni komadi sjećahu je njenih starih uloga, tako, da htjede pjevati. Ja se požurim, da učinim kraj koncertu, te potražim svoj novčanik.

— Čekajte, — reče Noemina, — ja ću im dati zlatnik, koji sam od Vas došla.

Ostavi prozor, potraži u kutiji svojoj zlatnik i za čas se vratila.

— To je zlato, — reče ona djeci, koja jeđva mogahu savlagjivati svoju požudu.

— No, da čujem, — reče Noemina, — šta ćete raditi sa novcem? Ti mali, šta bi ti činio?

Dijete dugno ne odgovori, nemirno je okretalo guđalo među prstima i tiho se smješkaše.

Na pošljeku reče: — Ja bih ga razmoc'o!

— Zašto? — Ja bih se kockao!

— Ah, povika Noemina i nasmija se. Vrlo dobro, mali. Ti si najmudriji! Zar nije, upita ona

željezničku prugu; ali svi im napadi bjehu odbijeni sa gubicima.
Neprijateljske letjelice bacile popodne dana 23 o. m bombe na Carigrad, a da nijesu načinile šteta; ranile su pet osoba.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 25. Glavni stan, 24 o. m.:

Zapadno od Obridskog jezera, u obluku Cerne, južno od Huma uzbrdo vatrom pojačane neprijateljske patrole. U dolini Strume naša artiljerija rasprši neprijateljske odijelke, koji nastojahu da se primaknu našim pozicijama.

Vit. Seidler imenovan upraviteljem kabineta Njeg. Veličanstva.

BEČ, 25. «Wiener Zeitung» objavljuje cesarsko ručno pismo, kojim cesar otpušta milostivo grofa Dolzer-Hoditza s mjesta kabinetskog upravitelja, izriče mu svoju zahvalnost na revnoj njegovoj djelatnosti i odanosti cesarevoj osobi, udjeljuje mu Red željezne krune prvog razreda, pridržava sebi da ga iznova upotrebi u službi, te pristaje da grof Dolzer-Hoditz pređe u privremeno stanje mira. U isto vrijeme cesar imenuje nekadašnjeg ministra predsjednika vit. Seidlera kabinetskim upraviteljem.

Talijanska izvrtanja.

BEČ, 24. C. i k. ratno ministarstvo, mornarični odio, javlja: «Talijanske novine «Illustrazione italiana» donose u svesku od 23 juna na strani 492 fotografiju pretpolja kod Dure, snimljenu sa letjelice; u tekstu, kojim se slika popraća, kaže da razbijeni brod, što se u moru vidi, jest ostatak austro ugarske podmornice, koju je tobože jedna talijanska podmornica potopila zajedno s jednim parobrodom u noći između 12 i 13 jula, te piše doslovce: «Ova slika ne treba drugog komentara». Na veliku valda žalost talijanske javnosti mora se konstatovati, da je ipak komentar nuždan. Fotografija odgovara potpuno; razbijeni brod leži doista tamo; ali to nije ostatak jedne austro-ugarske podmornice, već francuskog gachta «Memphis», koji već davno leži tamo na morskome dnu. Talijanske vlasti, koje su bez sumnje već davno prije 12 maja popravile svoje pomorske karte, morale bi to vrlo dobro znati.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Umorstvo bivšeg cara Nikolaja II.

Vijesti o smakuću nekadašnjega samodršca svih Rusa, Nikolaja II., glasile su u posljednje doba veoma različito; čas se je javljalo, da je umoren, poslije bi se opet sve opozvalo itd., dok nije sada stigla prilično sigurna vijest, da je smaknut.

Nikola se rodio 18. svibnja 1868. Bijaše najstariji sin cara Aleksandra III. i danske princeze Dagmar. Odgojitelj mu je bio general Danilovič. U 26. godini zaručio se s hessenskom princezom Alixom. Dne 1. studenoga 1894. stupio je na prijestolje, a vjenčao se 24. studenoga iste godine. Krunidba se obavila u svibnju 1896. u Moskvi. Nikolaj II. bio je isprva pod utjecajem Pobjedonosčeva. Dne 24. kolovoza 1898. savzao je prvu mirovnu konferenciju u Haagu, koja se sastala 18. svibnja 1899., pa je car sagradio i mirovnu palaču, a u isto se vrijeme počela Rusija grozničavo naoružavati. Iste se godine sastao u Potsdamu s njemačkim carem, da se ojačaju odnosi Rusije i Njemačke. God. 1904. i 1905. trajao je nesretni rat s Japanom, i poznate demonstracije popa Gajdona, koji je izazvao revoluciju. Na to je izdao oktobarski manifest. God. 1917. došlo je do revolucije, koja ga je prinudila, da se odrekne prijestola, dok nije nakon dugih patnja i interniranja konačno smaknut.

MOSKVA, 22. Kako «Pravda» javlja, ustrijeljen je dne 16. srpnja u Jekaterinburgu bivši ruski car na temelju osude uralske sovjetske vlade. «Bjedneta» donosi vijest u ovom obliku: «Narodnom je voljom car najretrnije umro u Jekaterinburgu». Dekret od 16. srpnja javlja, da se je sva imovina bivšega cara i bivših carica Aleksandre i Marije i svih članova nekadašnjega carskoga doma za liježala kao posjed ruske republike a isto tako polozji carske porodice u ruskim i inozemnim bankama».

STOCKHOLM, 22. O smaknuću bivšeg ruskog cara Nikolaja javlja se ovo: Uralski «sovjetski» zaključio je nakon vrlo burne rasprave, da se imade ustanoviti strašan primjer za sve proturevolucionarne i za to da valja smaknuti ruskoga cara. Prošlog mjeseca vijećala je u stvari carevoj posebna porota, u nazočju javnog tužitelja i branitelja; ali car nije tu bio prisutan. Čitava je parnica trajala jedva četiri sata.

ZENEVA, 22. O smaknuću ruskog cara javlja se ovo: Car je ustrijeljen rano u jutro. Kad su ga probudili, javili su mu, da je osuđen na smrt i da će biti odmah smaknut. Caru je došla osuda nenadano, ali je pak ostao hladan. Zamolio je, da se može oprostiti sa svojom porodicom, ali to mu je uskraćeno. Deset crvenih gardista je izvršilo osudu. Car je nosio uniformu ruskog časnika, s koje su mu skinuli znakove čina. Car je do zadnjeg časa bio sabran. Kad je ispaljena salva, srušio se mrtav, jer su ga svi hici pogodili. Carevo je mrtvo tijelo zakopano na groblju u Jekaterinoslavu.

MOSKVA, 23. Najnoviji broj «Pravde» raduje se što je strijeljan bivši car Nikolaj te kaže, da ga svećeničke molitve za njegovo zdravlje više ne mogu probuditi. Nikolaj II. bio je jedan čovjek, nosilac strahovite reakcije i sukriav rata. Bio je u savezu sa sviju strana sa imperijalistima razbojničkih država u Evropi. Tamo će se za njega prolijevati suze.

BERLIN, 22. Građanski lijevičarski listovi ogorčeni su zbog toga, što je ruski bivši car ustrijeljen. — «Berliner Tagblatt» veli: Sovjetska se vlada okaljala s ovim činom.

BERLIN, 22. Darmstadtski dvorski krugovi izjavljaju, da se poslije prve vijesti o carevom umorstvu nastojalo da se spasi bivši car i njegova obitelj. To je nastojanje poduprla i njemačka vlada. Kad se već nije mogao da spasi car, nastojalo se s podvostručenim silama spasiti bar caricu i djecu. Bilo je naloženo njemačkom diplomatskom poslovanju u Moskvi, da smjesta preduzme potrebite korake.

General Horvath proglasio se privremenim gospodarem nad svim ruskim zemljama.

MOSKVA, 25. General Horvath proglasio se 16 o. m. privremenim gospodarem nad svim ruskim zemljama. U svom proglasu kaže, da će uspostaviti red i sazvati zakonodavnu skupštinu.

Intervencija Kine u Sibiru.

TIEN-TSIN, 24. (Reuter). U jučerašnjoj sjednici, održanoj u Ministarstvu rata, Kabinet je odlučio da će Kina učestvovati u intervenciji u Sibiru.

Velika bitka u Francuskoj.

Dišu iz Beča, 25. U upućenim se vojničkim i diplomatskim krugovima izjavljuje, da se prema posljednjim vijestima zamjećuje kod entente velik preokret u raspoloženju. Već se općenito smatra neispravnim prvobitno shvaćanje, kao da su Nijemci pretrpjeli velik poraz, koji bi mogao odlučno utjecati na ratne događaje. Krivo je mišljenje, da je bitka na Maru bila odlučna, te da je učinila kraj ofenzivnim osnovama Nijemaca, jer se je svršila s nedaćom. Njemačka ofenziva nepromijenjeno teče dalje putem, kojemu je svrha, da rasprši boju silu saveznika. Mora se priznati taktički uspjeh neprijateljev, ali se pri tomu ne smije pustiti s uma, da su Francuzi kod posljednje operacije pretrpjeli izvanredno velikih gubitaka, te bili prisiljeni, da upotrebe ne samo velike stazele svojih pričuva, već zatraže takogjer znatnu potporu engleskih i američanskih četnih formacija. Činjenica je, da je akcija Francuza bila golema i da se je provela s velikim poletom, a to zacijelo nije bilo na korist Nijemaca, ali se u drugu ruku na mierodavnim njemačkim mjestima ističe, da se je svršio uzmak Nijemaca s napuštanjem južne obale Morne, te da se sad zapravo nije završila velika bitka, budući da još nije došlo vrijeme za odlučne događaje.

Lujza me opazila i otvorila mi vrata. Ja ugijoh u sobu, ali ona i ne opazi. Ležase na postelji. Crna joj kosa padaše preko uzglavlja, a glava joj se nemirno kretala, sad lijevo, sad desno, teško je disala. Čisto se mogla čuti, kako joj svira u prsima. «Ja joj pristupim i uhvatim je za ruku.

— Vi ste! — reče ona i otvori oči.
— Jest, ja sam vrlo tužan, što je Vama rgjavo, ali ja Vam nosim dobru vijest.
Ona se diže i reče: Vi ste dobili!
— Odmorite se, ja imam sto zlatnika. Vi ćete ih sjutra dati djeci.

— Vi ćete ih im dati, a pošto sasvim spusti glavu, tiho ponovi: dobili! Kako će se mali radovati?

Zatim zaspao. Spavaše i kad ljekar dogje. On ne dađe, da se buđi i reče mi pri odlasku, da je ne ostavljam. Koliko mi misli prolazase po glavici ove noći. Sa strahom sam joj pratio svaki pogled, koji bi mi našu probudio. Jedan put samo izgledaše kao da se buđi i da hoće govoriti, ali se samo usnice micahu.

U ponoći dah bijaše sve slabiji. Htjedoh poslati do ljekara, ali se na licu njenom ogledaše tako tiha sreća, da je ne smjedoh dirati.

Blijeda svjetlost sumraka prodirala je kroz pukotine na prozorima. Mene uhvati neka zima, te se uvih u svoj ogrtač. Već počeh drijemati, kada me probudi potmulo stjenjanje. Prijem postelji. Ona u mukama, hrcāše se dignuti. Podigoh je, i ona sjede. Jedan trenutak me gledaše ukočenim pogledom, a za tim joj se oči zamutiliše. Umorno spusti glavu na moje rame i — izdahnu. — Još jedan trenutak držah je tako, a onda je polako spustim na uzglavlje.

Kada sutra dan pogijoh iz kuće, da izvršim sve ono što smrt iste, opazim male svirače. Kada vidjeh moje tužno lice, svakako mišljahu, da sam izgubio novac. Ja ih umirim.

— Čekajte! — rekoh im.

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems

povratio se jutros u Zadar sa svog službenog putovanja po srednjoj Dalmaciji. U Splitu, gdje se zadržao više dana, predsjedao je konferenciji kotarskih poglavara, koja se bavila pitanjima liježne žetve, revizivacija žita za privremenu prehranu građova i otoka i mnogim drugim pitanjima pučke prehrane. Preuzvišeni gosp. Namjesnik posjetio je zatim Sinj, Knin i Drniš, svuda svečano dočekan od općinskih i ostalih vlasti, zanosno i srdačno pozdravljen od naroda. Svuda je vijećao s onamošnjim faktorima o potrebama kotara i mjestā, svuda saslušao narodne želje, potanko se i brižljivo obavijestio o narodnim potrebama i dao nužne odredbe. Izvijestićemo potanje u drugom broju.

Previšnja odlikovanja.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo premlilostivo udostojilo udijeliti, u priznanje izvrsnog službovanja u ratu, oficirski križ reda Franje Josipa s ratnom dekoracijom višem financijskom savjetniku i financijskom odvjetniku d. ru Stjepanu Metličiću, a viteški križ reda Franje Josipa s ratnom dekoracijom financijskom savjetniku d. ru Ernestu Katiću na financijskom odvjetništvu u Zadru.

Deset štipendija za nautičke nauke.

Početkom školske godine 1918-19 raspoloživo je deset štipendija po 300 kruna godišnjih, iz dotacije bivšeg zadarskog pitomišta za dalmatinske mladiće, koji se posvećuju nautičkoj struci.

Natječaj je otvoren do 31. augusta 1918. (Potanje u «Objavitelju Dalm.»).

Za dalmatinske gimnazijske učenike.

Početkom školske godine 1918-19 raspoloživo je dvadesetdvije štipendije, od kojih osam od godišnjih 300 kruna a četrnaest od godišnjih 200 kruna, iz dotacije bivšeg zadarskog pitomišta, za dalmatinske gimnazijske učenike.

Natječaj je otvoren do 31. kolovoza 1918. (Potanje u narednom broju «Objavitelja Dalmatinskoga»).

Sjedinica odbora hrvatskog sabora za pri-pomoć Dalmaciji.

ZAGREB, 23. Saborski odbor od 7 lica izabran da se Dalmaciji pomogne, imao je sjednicu, te se konstituisao izabравši predsjednikom grofa Kulmera a izvjestiteljem d. ru Poljaka Sa sjednice otposlao je predsjedniku dalmatinskog sabora d. ru Ivčeviću brzajavni pozdrav i zamolilo ga se, da naznači svoje pouzdanike, koji će raspravljati s našim odborom.

Porotna zasjedanja.

Predsjedništvo prizivnog suda za III. redovito zasjedanje porotnog suda kod okružnoga suda u Splitu, koje će se otvoriti dneva 26. kolovoza, određilo je predsjedateljem porotnog suda dvorskog savjetnika i predsjednika Marina Silobrića, a predsjedateljem zamjenjnika zemaške sudske savjetnike Dr. Antuna Štambuka, Antuna Donati i Mata Čipčića-Bragašina.

Predsjedništvo prizivnog suda za III. redovito zasjedanje porotnog suda kod okružnoga suda u Dubrovniku, koje će se otvoriti dneva 28. kolovoza, određilo je predsjedateljem porotnog suda predsjednika Spasoju Merlo a predsjedateljem zamjenjikom prizivnog savjetnika Nikolu Costa.

Predsjedništvo prizivnog suda za III. redovito zasjedanje porotnog suda kod okružnoga suda u Kotoru, koje će se otvoriti dneva 29. kolovoza, određilo je predsjedateljem porotnog suda predsjednika Stjepana Foretiča, a predsjedateljem zamjenjicima zemaške sudske savjetnike Vladislava Tripkovića i Viktora Orebiću.

Dražba vojničkih konja u Sinju.

U Sinju biće na 3. i 17. kolovoza javna dražba vojničkih konja, uz uvjete sadržane na nalegici kupovne legitimacije. Eventualna promjena ustanovljenog roka biti će navrijeme propćena.

Ko želi nabaviti ovakovih konja, mora najprije zatražiti od c. k. poglavarstva propisanu kupovnu legitimaciju sa tačnim brojem konja, koje kani nabaviti, jer bez ove legitimacije ne može nitko biti pripušten dražbi.

Ja sam novac ostavio u njenoj sobi. Ođem i donesem.

— To vam poklanja gospogia!
— A gdje je ona?
— Ona je noćas umrla.
— Tada odleće njina radost. Oni se pobožno prekrstiše, sijah u očima im se izgubi, a krupne suze kapahu sa crnih obraščića.
— Idite djeco, — rekoh im.

Djeca odoše tužno. Ko ih je vidio, ne mogāše ni pomisliti, da nose toliko imanje. Meni udariše suze. Tuga djece ove, tako me potresla, kao i sve drugo što je prosto i istinito. Sjutra dan je otpratismo do vječne kuće. Za sandukom igjahu tri čovjeka: ljekar, ja i domaćin Noeminin.

Čikva i groblje ležahu sasvim gore na brežuljku.

Mi se lagano popesmo po brežuljku i kod jednog savijutka opazismo male svirače. Čekahu sprovod. Pod pazuhom im violine, a jedan nosaše i vijenac od ljubičica. I ovi se pridružiše nama.

Taj sprovod sa tri svirača zaista je jedinstven, ali ne vjerujem, da ima čovjeka, kome bi smiješan izgledao.

Ko je druge godine pohađio Salón, sumnjam da nije vidio sliku nepoznatog slikara, na kojoj bjehu tri talijanska svirača.

Ako ko pred slikom stane, neka znađe, da su to naši mali svirači. A ako ko zapita, zašto su im tako tužne crte, neka znađe, da se u tuzi njihovoj ogleda ljubav prema dobroćotvorci im. Ta tuga srce mi je cijepala, kad god bi pogledao svoje svirače.

Kada bih poslije toga otišao u Mentonu, izišao bih na brežuljak. Kratko bih vrijeme proveo na groblju, kraj jednog mramornog krsta. Tađa bi se sjetio i na svoj najkraći i najljepši doživljaj iz mladosti.

Danica Maksimčeva Putnik.

All' asilo di Sant' Anna per bambini malati.

Ieri, nella ricorrenza della festa della Santa patrona, all' asilo di S. Anna, bella istituzione sorta «ai Fortini» a favore dei bimbi malati, per volontà ed iniziativa caritatevole di S. E. la sig.ra Anna confessa Attems, venne aperta al culto la cappella dedicata alla madre della gran Vergine. La benedizione della cappella, per delegazione arcivescovile, venne eseguita dal Rev.mo parroco-pievano di San Simeone Don Vincenzo Selem. Vi assistevano una cerchia ristretta di amici della pia istituzione, le Suore addette all' ospedale e i bimbi ricoverati, sulle cui faccette si riscontran già i benefici delle cure materne prodigate loro e gli effetti del vitto sano ed abbondante, dell' aria e del sole che godono a profusione in questa istituzione, nuova per la nostra città, ma che l' esperienza ha già dimostrato tanto utile e necessaria.

Čitulja.

† Dr. Ante Tripalo. Onomadne je preminuo u Sinju, u poodmakloj dobi života, odvjetnik dr. Ante Tripalo, član odlične rodoljubne porodice, koji je uživao u svojoj varoši velik ugled.

† Lauro Machiedo. Umro je u Hvaru nakon kratka bolovanja gosp. Lauro Machiedo, posljednik, pučki učitelj u miru, otac prisjednika zemaljskog odbora d. ru Jerka i gradjevnog savjetnika na zemaljskom odboru ggs. Zorka Macchiedo.

† Don Ivan Skarica-Žikov. U Kaštel-Stariom na 21. o. m. umro je poslije kratke bolesti Don Ivan Skarica-Žikov, žup. u m. u 64 god. života. Pokojnik čovjek dobre i blage čudi, službovao je u Novim selima, Podgrađu, Zasioku i u Kaštel-Stariomu. Zadnje je godine proveo u svom rodnom mjestu u mirovini.

† Don Ivan Kuvačić umro je u Beču dne 20. ov. m. Pokojnik je svršio gimnaziju u Splitu, bogoslovije u Zadru, a zatim je služio u biskupiji neko vrijeme kao župski pomoćnik. Vrlo rado se bavio knjigom, pa ga stoga pok. biskup D. r. Gijovije posla na sveučilište u Beč, gdje je više godina pohagjao predavanja s namjerom, da se osposobi za profesora iz povijesti. — Slabašna zdravlja, nije mogao da ođoli naporu; svršetkom travnja obolio od upale pluća, od koje se više nije mogao oporaviti, pa je najposlije bolesti podlegao.

Pokojnicima dao Bog vječni počinak, a ucviljenim obiteljima i naše saućesće.

Proslava narodnog blađdana u Drnišu.

Pišu nam iz Drniša: Dne 14 srpnja proslavio se ovdje narodni blađdan. Čisti dobitak proslave, zajedno s naknadnim milodarima, dosegao K. 17.000, kojim je svotom ovako raspoloženo: Družbi sv. Cirila i Metodja K 2500, središnjem odboru S. H. S. žena za siročad u Zagrebu K 2500, Hrvatskom Napretku u Splitu K 500, za troškove putovanja prvog transporta djece, koji kreće 24. o. m. iz Drniša, a sav ostatak položen je kod općinske štedionice za odijela, obuću, prehranu i ostale troškove oko šiljanja siročadi iz općine drniške u bogatije krajeve.

VIII. Ratni Zajam.

Potpisaše VIII. ratni zajam kod filijalke Austro-Ugarske Banke u Zadru:

Scharaffia Jadera K 550 — N. N. 4000 — Abelardo de Denaro 200 — Andreas Žigić, k. k. Oberstabsprofess 1000 — Pukovnik Otto Selinka 3000 — Wehrschiffkomitee Zara 2000 — dr Franz Londa 2100 — Giovanni Belliza, Spalato 2500 — Prof. Bruno de Bersa 1000 — Općina Kistanje 6200 — Općina Knin 11750 — Kriegsanleihezeichnungsverein in Zara 6000 — Zemaljski Odbor Dalmat. 41.000 — Namjesništvo, Vjerovac, zaklađa 300.000 — Banca Popolare di Zara 83.700 — Srpska štedionica u Zadru 5000 — Dalmat. Vjersijski Zavod 95.850. — Senaro K 671.850.

Pišu nam iz Drniša: Kod Dniške općinske štedionice upisano je u osmi ratni zajam kr. 250.000, što sa dosadašnjim upisima iznosi kr. 855.750.

Poštanske vijesti.

Poljski privatni paketni saobraćaj od sada je dopušten uz postojeće uvjete za poljske poštanske urede: 3, 4, 212, 287, 293, 304, 361, 374, 405, 409, 420, 434, 440, 465, 467, 469, 488, 523, 529, 556, 582, 631, 640, 646, naprotiv je obustavljen za poljski uređ 235.

Zabrana mljevenja.

Kotarsko poglavarstvo u Zadru oglašuje: 1) Zabranjeno je mlječenje krušne hrane bez naročite dozvole mlječenja, izdane sa strane c. k. kotarskog poglavarstva ili dotične oružničke postaje. 2) Vlasnici mlinovala dužni su da vođe posebnu knjigu predbilježena mliva, u kojoj mora da bude utvršteno: a) ime, prezime i boravak vlasnika krušne hrane; b) broj knjižice za pridignuće krušne hrane izdane od općinskog odbora; c) vrst i količinu samlivenih krušne hrane; d) dan predaje hrane stranci; e) konačno broj dozvole mlječenja, izdane sa strane gorenaznačenih vlasti.

3) Svaka dozvola mlječenja imade se sa strane vlasnika mlina ustegnuti stranci nakon predaje ovoj pripadajuće krušne hrane. 4) Dozvole mlječenja treba sačuvati te na koncu svake nedjelje (dakle najdale do ponedjeljka susljedne nedjelje) predati ih kotarskoj političkoj vlasti, iza kako je islima bio priložen jedan iskaz, u kojem se ima da naznači broj priloženih dozvola i prostor vremena t. j. nadnevak prve i zadnje dozvole. 5) U svrhu da se ne dogodi da stranke izjave krivo ime, ove će biti dužne da se legitimiraju kod c. k. kotarskog poglavarstva odnosno kod c. k. oružničke postaje opskrbnom knjižicom dotično legitimacijom za krušnu hranu.

Štipendi per studi nautici.

Col principio dell' anno scolastico 1918-1919 sono disponibili dieci stipendi di annue corone 300 cadauno, derivanti dalla dotazione del soppresso convitto di Zara, a favore di giovani dalmati che si dedicano agli studi nautici. Il concorso resta aperto a tutto il 31. agosto 1918. (Vedi «Avvisatore Dalmato»).

Molba.

Časnici i momčad c. k. Strjeljačke Pukovnije 37. (Dalmatinci) sada u-gornjoj Austriji, u Schardingu na

rijeci slijede
Z
megju
znavaju
pukovni
taj nač
naobra
par ug
D
pomoć
novinar
C
publici
ovim is
i dječ
novin
ljuju A
La
memori
Ka
da poč
chieda
Drijavlje
Bola
Bogiu
Trabo
Trbušn
i Obr
F
Listo
stavljene s
ili francuski
Zabr
Adresa sm
nima (izme
i ime pošti
ničke nara
Donio
Iz In
nagjen je
tamo našle
žali nesah
nom mjest
interesant
nakā: Otac
iz Eggertal
zemljaka i
nagje svog
pred jednin
tiri lješine,
nije moglo
nagjena ko
bauer, da j
formi potv
dugo predo
svoga-sina
tal, gdje s
groblju.
Zadu
Izveštaji a
BEČ, 2
26 jula
Talija
Kod Ca
janski zagor
Arba
Između
dopri do S
žestolih pro
BEČ, 2
26. jula
Dogag
U noći
napadoše na
ličke napra
Oiranta. Har
vidjeti čak
da su letjeli
ne. Naše se

ambini malati.
ista della Santa
istituzione sorta
lati, per volontà
la signora Anna
culto la cappella
Vergine. La
zione arcivesco-
parrucco-pievano
n. Vi assisteva
della pia istitu-
e i bimbi rico-
già i benefici
effetti del vitto
sole che godo-
nuova per la
già dimostrato

me je preminuo
a, ođvjetnik dr.
i porodice, koji
u Hvaru na-
chiedo, posjed-
ika zemaljskog
vjetnika na ze-
da.

U Kaštel-Sta-
te bolesti Don
od. života. Po-
lužbovao je u
u Kaštel-Sta-
odnom mjestu

e u Beču dne
aziju u Splitu,
io u biskupiji
Vrlo rado se
p D. r. Gijvoje
e više godina
a se osposobi
zdravlja, nije
pravna obolio
nogao opora-

nak, a ucivilje-

Drnišu.
nja proslavio
tak proslave,
ao K. 17.000.
Družbi sv. Ci-
oru S. H. S.
vatskom Na-
ovanja prvog
iz Drniša, a
teodionice za
ove oko šit-
itije krajeve.

alke Austro-
000 — Abe-
k. k. Ober-
aka 3000 —
ranz Londa
00 — Prof.
nje 6200 —
zeichnung-
por Dalmat.
da 300.000
Srpska šte-
ijski Zavod

pisano je u
osađašnjim
od sada je
poštanske
4, 405, 409,
9, 556, 582,
za poljski

izuje:
hrane bez
trane c. k.
te postaje.
e posebnu
da da bude
ka krušne
šne hrane
ličinu sa-
ne stranci;
sa strane

sa strane
odaje ovaj
na koncu
jelka su-
koj vlasti,
u kojem
i prostor
ole.
ke izjave
braju kod
od c. k.
dotično

918-1919
rone 300
oppresso
iti che si
ta aperto
ore Dal-

vnije 37.
ingu na

rijeci Inu obračuju se domoljubnoj štampi i publici
slijedećom molbom:

Za našu hrabru momčad, koja sada živi amo
među svijetom kojeg jezik više ili manje malo po-
znavaju, odlučilo je zapovjedništvo gorepomenule
pukovnije da otvori istoj dvoranu za čitanje i na
taj način našim hrabrim vojnicima, osim duševne
naobrazbe, priuštiti poslije napornog dnevnog rada i
par ugodnih časa.

Da se zbiljno ovaj cilj i poluči treba nam
pomoć naše uže domovine u knjigama, časopisima,
novinama i ilustracijama.

Cjelokupnoj štampi za pojedine brojeve te p. n.
publici a osobito knjižnicama napose buđi upravljena
ovim iskrena molba: Pomognite vašu hrabru braću
i djecu te im čim prije pošaljite što više knjiga i
novina na materinskom jeziku. Unapred se zahva-
ljuju u ime svojih.

Adresa K. k. Stationskommando Schärđing.

Crveni Križ — Croce Rossa.

La famiglia di Luigi Lorenzutti per onorare la
memoria della def. Eugenia Trigari cor. 2.

Kasandrić Petar ml. c. k. namj. račun. asistent
da počasti uspomenu blagopok. gosp. Laura Ma-
chieda preminulog u Hvaru kr. 10.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Dijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici
od 7. srpnja do 13. srpnja 1917.

Bolest	Politički kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Benkovac	Obrovac	29	4
"	Imotski	Imotski	7	1
"	Knin	Drniš	2	—
"	"	Promina	1	—
"	Sibenik	Skradin	1	1
Difterija	Kotor	Ercegnovi	11	—
"	Hvar	Sućuraj	1	1
Srdobolja	Benkovac	Kistanje	5	—
"	Hvar	Jelsa	11	—
"	"	Jelsa	28	3
"	Imotski	Imotski	11	—
"	Knin	Drniš	4	—
"	Korčula	Korčula	3	—
"	Kotor	Ercegnovi	1	—
"	Sibenik	Sibenik	4	—
Trahom	Makarska	Vrgorac	4	—
"	Sibenik	Sibenik	2	—
Trbušni tif	Hvar	Komiža	4	—
"	"	Vis	1	—
"	Knin	Drniš	7	—
"	"	Knin	1	—
"	Kotor	Ercegnovi	11	—
"	Sibenik	Sibenik	2	—

1 Odnose se na vojničke osobe.

Promet i trgovina.

Pošta za Ukrajinu.

Listovne pošiljke za Ukrajinu smiju biti sa-
stavljene samo u njemačkom, mađarskom, rusinskom
ili francuskom jeziku.

Zabranjeno je svako pokraćeno ili tajno pismo.
Adresa smije biti napisana samo latinskim pisme-
nima (između crta ćirilica). Pošiljka mora sačuvati
i ime pošiljačeva. Nijesu dopuštena saopćenja vojni-
čke naravi.

RAZLIČITE VIJESTI

Donio kluči lješinu svoga sina u torbi.

Iz Innsbrucka se javlja: U kraju Colbriconu
nagjen je grob junaka. Četiri su carska lovca
tamo našla svoju smrt godine 1916. i od tada le-
žali nešehranjeni na jednom veoma nepristupač-
nom mjestu. Innsbrucker novine javljaju sada ove
interesantne potankosti o nalazu toga groba ju-
naka: Otac jednoga od četiri vojnika, Dichlerbauer
iz Eggertala, prošao je i preiskao sa svoja četiri
zemljaka iz Fleimstala područja Bussa Alta, da
nagje svoga sina, koji je nestao od jeseni 1916. I
pred jednim zaklonom od žica otkrili su one če-
tiri lješine, koje su se već raspadale, da ih se
nije moglo poznati. Iz jedne dopisnice, koja je
negjena kod jedne lješine, prepoznao je Dichler-
bauer, da je to njegov sin. Različiti znaci na uni-
formi potvrdili su to nagaganje oca, koji se nije
dugo predomislijavao, već je stavio smrtne ostatke
svoga sina u crkvasacki i odnio ih kući u Egger-
tal, gdje su uz vojničke počasti sahranjeni na
grobju.

Zadnji telegrami uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 26. Službeno se javlja:

26. jula 1918.

Talijansko bojište:

Kod Canove, u Sedam Općina, propade tali-
janski zagon. Uostalom nije se ništa važno zbiljo.

Arbanija:

Izmegju Cuci i mora na više smo mjesta
doprli do Semenija. Ovo naše prodiranje izazva
žestokih protuudara.

Doglavica generalnog štaba.

BEČ, 26. Službeno se javlja:

26. jula 1918.

Dogagjaji na moru:

U noći izmegju 24 i 25 jula naši hidroplani
napadoše najuspješnije bombama engleske letje-
ličke naprave na jezeru Alimini Piccolo kod
Otranta. Hangare uništi plamen. Požar se mogao
vidjeti čak s naše obale. Može se dakle držati,
da su letjeličke naprave najvećim dijelom unište-
ne. Naše se letjelice povratice zdrave do jedne.

Zapovjedništvo flote.

Izvjestaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 26. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan 26. jula 1918.

Zapadno bojište:

Južno od Alberta uzbismo neprijateljski dje-
limični napad, te zagonom za njim zarobismo
nekoliko ljudi. Na bojištu izmegju Aisne i Marne
odbijeno je žestokih neprijateljskih djelimičnih
napada, što pred našom bojnou zonom što u
zoni samoj. S obe strane Ourcqva bojevi potrajaše
do večere. Tamo izbacismo neprijatelja sjeverno
od Ouchy le Chateau iz njegovih prednjih linija.

Istočno od tog mjesta i južno od Ourcqva
odbisno protuudarom neprijateljske napade. I za-
padno od Vincellesa na Marne neprijatelj bje
odbijen u Riskoj šumi nakon žestokih bojeva.

Jugo-zapadno od Reimsa pročitismo šumoviti
kraj zapadno od Vignya i uzbismo žestoke pro-
tunapade bijelih i crnih francuskih četa.

U Champagni bje odbijen neprijateljski napad
izmegju Suippeske doline i Souaina.

Drvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

ZASTUPNIČKA KUĆA.

**Programni govor ministra predsjednika
Hussareka.**

BEČ, 26. Kuća i galerije dupkom su pune.
Ministar predsjednik Hussarek drži svoj programni
govor, u kojemu kaže:

Golemi rat udara svoj pečat svemu onome
što je javno i političkom djelovanju nameće silom
svoje ciljeve. Radi se o tome da tom strašnom
rvanju iznudimo uspješan kraj u tvrdj zajednici
sa davnim saveznikom, njemačkim carstvom,
s kojim nas vežu nerazrješive veze prijateljstva
koje smo vazda cijenili, veze u bojni vatri pre-
koljene a sada za sva buduća vremena još uže
pritegnute (Živahno odobravanje lijevo), kao god
sa hrabrim na polju drugovima, koje smo u ovom
ratu stekli. Radi se o tome, da nakon više godina
teške kušnje, a hvala neispoređivim podvigama
naših junakačkih četa, dogjemo do časna mira, o
kojemu pozvani državnici središnjih vlasti više
puta jasno iznijese svoje namjere, koje nikoga ne
ugrožavaju a teže za općim izmirenjem naroda
(Odobranje). Vlada će uložiti svu svoju moć, da,
koliko do nje bude, pomogne da se taj žugjeni
cilj postigne (Odobranje). Ali za to nije dovoljno
samo razvijati svoju moć prema vani; za to treba
da bude i unutrašnje snage i složnosti (Odobra-
vanje). U tu svrhu hoće se neprekidno ustavno
skupno djelovanje sa zakonito pozvanim pred-
stavničkim zborovima; to je neophodan uvjet,
kojega će se vlada pošto potu držati (Živahno
odobranje).

Kao prvi i neposredni zadatak ministar pred-
sjednik smatra glasovanje privremenog predra-
čuna. Preko toga radiće se, za prvo vrijeme što
dogje, o tome da se pripremi bistenje i red na-
šeg ustavnog života. To se još davnno tražilo, ali
rat je najostrije pokazao, da se rješavanje toga
pitanja ne može odgoditi; tu se radi o problemu
kako da se uredi nacionalni život u državi; to
može da se učini jedino u okviru monarhije; o
tome mogu da odluču jedino njene pozvane vlasti.
Vlada smatra za svoju prvu dužnost, nastojati
neprekidno da oko sebe stvori atmosferu pouz-
danja, u kojoj će se pod njenim vodstvom postupno
savlagivati mnogobrojni i zapleteni zadaci, s jam-
stvom da će imati trajan rezultat. U tiješnoj uza-
jamnoj vezi sa ovim zadacima stoji problem o
upravnoj reformi; primjerenoj današnjem vremen-
u, koju mi sebi zamišljamo opsežnijim poziva-
njem zanimahika k zadacima državne uprave.
Tim bi se u isto vrijeme dobili i uvjeti, da u
mnogo kojem području napetost popusti, te da se
spomenuta pitanja mogu bez predrasuda mirnije
pretresati i napokon riješiti. U jednakoj mjeri
treba da carevinsko vijeće sudjeluje u problemima
prehranjivanja, jer se tu radi o pitanju življenja
svoga pučanstva. Narocitu i neodgodljivu važnost
imaće urgencye financija; o pravom, energičnom
i brzom rješavanju tog pitanja zavisi sudbina
svih društvenih staleža, sudbina svakog pojedinca
(Odobranje). Na isti način tražice se sudjelova-
nje carevinskoga vijeća u velikoj akciji prepo-
ragjanja na najširem osnovu. Tu ministar pred-
sjednik misli ne samo postizavanje pouzdanih,
ekonomski zdravih preduvjeta za cijelu produkciju,
za industrijsku i za toliko stegnutu i mučenu
poljoprivredu, nego i pribavljanje povoljnih život-
nih uvjeta za cijelo pučanstvo, najskloji za srednji
stalež, koji je toliko nastradao od materijalnih
posljedica rata. Sudjelovanje carevinskoga vijeća
trebaće i za dalji razvoj socijalnog staranja, jer
ga etička svijest traži kao državna nagrada za
požrtvovno držanje širokih slojeva na fronti i
kod kuće.

Mi neiskolebljivo vjerujemo u slavnu budu-
ćnost naše države; mi hoćemo da u korist njenih
najplemenitijih ciljeva budućnosti prikupimo sve
njene bogate snage. Mi moramo nastojati da stvo-
rimo temelje zajedničkog, povjerljivog rada s Ku-
ćom, rada koji se ne vrši bez uzajamne iskrenosti
i otvorenosti. U ovoj namjeri mi se najprije obra-
ćamo onim grupama, koje su po svome načelnom
položaju već otprije stale uz bok državama što se
u najtežoj borbi bore te se i danas drže dužnosti
tog prokušanog odnosa. Megjutim mi bi željeli da
i kod onih, koji se drže na strani, postignemo ma-
kar onoliko pouzdanja, koliko ga lojalni protivnici
megju sobom mogu da imaju. Pravednost prema sva-
kome, prema svakom plemenu i socijalnom sta-
ležu biće i ostace naše vrhovno načelo. (Upadanje;
zast. Daniz i Teuffel: A gdje je njemački kurs? Česi
živahno im odvrćucaju). Bićemo sretni, ako nam
bude sugjena, da vješto otrsimo jedan dio goleme
radnje, što je vrijeme traži od naše domovine. (Ži-
vahno odobravanje; ministru predsjedniku česti-
taju).

Zatim Kuća zapodijeva drugo čitanje privre-
nog predračuna.

Glasovanje privremenog proračuna.

BEČ, 26. Kuća je primila nakon odluke ras-
prave, na poimeničnom glasovanju, sa 215 protiv
196 glasova, privremenim predračun, a na prostom
glasovanju ratni kredit od šest milijarda. Većina,
koja je glasovala za osnovu, saštoji se od kršćan-
skih socijalaca, njemačkih nacionalnih stranaka i

njen ačkih radikalaca, Rumunja, poljskog kluba i
nekih Talijanaca.

Kuća se razišla na ljetne ferije.

BEČ, 26. Za rasprave o prijedlozima odbora
za državne namještenike upogled pripomoćne
akcije u korist državnih namještenika, državnih
radnika i umirovljenika, *minister financija Wim-
mer* reče: državnim namještenicima hoće se dalja
pomoć. Vlada potpuno shvaća to pitanje. (Ovdje
telegram nije jasan).

Vlada krepko podupire mjere što se prihva-
ćaju za dovoljno opskrbljivanje državnih namje-
štenika živežom i drugim nužnim namirnicama.
Ministar obeća da će se pripomoći umirovljenicima
povisiti za 30 posto; ratne godine uzeće se sva-
kako u obzir, o tom predmetu još se nije do
kraja vijećalo.

Kuća je primila javljene prijedloge odbora
za državne namještenike.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

**Bollettini dello stato maggiore generale
austro-ungarico.**

VIENNA 26. Si comunica ufficialmente:

26 luglio 1918.

Teatro della guerra italiano:

Dresso Canova, nei Sette Comuni, una punta
nemica falli. Del resto nessun avvenimento par-
ticolare.

Albania:

Fra Cuci e il mare siamo giunti in parecchi
punti sino al Semen. La nostra avanzata deter-
mina violenti contropunte del nemico.

Il capo dello stato maggiore generale.

VIENNA, 26. Si comunica ufficialmente:

26 luglio 1918.

Avvenimenti sul mare.

Nella notte fra il 24 e il 25 luglio nostri
idrovolanti hanno attaccato con bombe, col mas-
simo buon successo, le installazioni inglesi d'a-
viazione sul lago di Alimini piccolo presso Otranto.
Le rimesse dei velivoli andarono in fiamme. L'in-
cendio si poteva scorgere fino dalla nostra costa.
Si può adunque ritenere che le installazioni d'a-
viazione siano andate per la massima parte di-
strutte. I nostri velivoli fecero ritorno tutti illesi.
Il comando della flotta.

**Bollettino del grande quartiere generale
germanico.**

BERLINO, 26. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 26. luglio 1918.

Teatro della guerra occidentale:

A sud di Albert abbiamo ribattuto un attacco
parziale del nemico. Incalzandolo, abbiamo fatto dei
prigionieri. Anche sul campo di battaglia fra l'Ai-
sne e la Marne violenti attacchi parziali del ne-

mico furono respinti, parte dinanzi al nostro ter-
reno di combattimento, parte su questo.

Dall'una e dell'altra parte dell'Ourcq i com-
battimenti durarono fino a sera. Qui abbiamo
sloggiato il nemico dalle sue linee antestanti a
nord di Ouchy le Chateau. Ad est di questa lo-
calità ed a sud dell'Ourcq abbiamo respinto con
una contropunta attacchi nemici. Anche ad ovest
di Vincelles sulla Marne il nemico venne respinto
dopo violenti combattimenti nel Bosco di Ris.

A sud-ovest di Reims abbiamo spazzato il
terreno boscoso; ad ovest di Vigny abbiamo ri-
battuti violenti contrattacchi di Francesi bianchi e
di colore.

Nella Sciampagna venne respinto un attacco
nemico fra la valle del Suippes e Souain.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRIC odgovorni urednik.

Tiskarnica, c. k. dalmatinskog namješništva.

RINGRAZIAMENTO.

La numerosa famiglia del sottoscritto, che dal
giorno 21 maggio 1918 quale fuggiasco, da Me-
dolino si trasferì a Zara, ove prese dimora, s'ebbe
durante il suo soggiorno di qui ogni aiuto ed ap-
poggio da parte dei suoi generosi ed ospitali cit-
tadini. Ora che si appressa l'ora dell'abbandono
della città ospitale, il sottoscritto si trova in do-
vere di esternare a nome suo e di tutti i suoi la
più sentita riconoscenza per tutti i benefici largiti
ai membri della sua famiglia dai buoni cittadini
di Zara.

Zara, 23 luglio 1918.

Luca Lazarić.

COMUNICATO.

Essendosi sparsa ad arte la voce che il Bagno
«Maria» di mia proprietà sia infetto di scabbia (ro-
gna), devo dichiarare, a tranquillità della spettabile
mia clientela essere ciò assolutamente falso, mentre
mi riservo di procedere contro gli autori di tale
maligna invenzione.

Zara, 26 luglio 1918.

Giacomo Cattalinich.

PRIOPCENJE.

Buduć da se navlaš širi glas, da je kupalište
«Maria», čiji sam ja vlasnik, zaražen svrabom, to
moram izjaviti, da se moji odlični mušterije umire,
da je taj glas potpuno lažan i da ću sudbeno po-
stupati protiv širitelja te zlobne izmišljotine.

Zadar, 26 jula 1918.

Jakov Katalinić.

Traži se naučnik za tiskaru

Quest' oggi, alle ore 9 1/2 ant., dopo
brevi sofferenze, spirava serenamente
in Dio

Darinka Inchiostri
nata Šušić

Le esequie della cara estinta se-
guiranno martedì 23 corr. alle ore 7
pom., partendo il funebre convoglio
dalla casa di abitazione direttamente
al camposanto serbo-ortodosso.

Sebenico, 22 luglio 1918.

Francesco Inchiostri q.m. Vincenzo, marito.
Giovanni
Deire Magostovich, figli.
Milutin Šušić, fratello.
Draginja ved. a Orada, sorella.
Dott. Giovanni Magostovich, genero.

Il presente serve quale partecipazione diretta.

Poslije kratke bolesti usnula je
danas u 9 1/2 sati prije podne, blago
u Gospodinu

Darinka Inchiostri
rogi. Šušić.

Dogreb mile pokojnice slijedit će
u utorak 23. tek. u 7 sati poslije podne,
ravno iz stojne kuće na srpsko-pra-
voslavno grobište.

U Šibeniku, 22 jula 1918.

Franjo Inchiostri pok. Vicka, suprug.
Ivan, sin.
Neire Magostovich, kći.
Milutin Šušić, brat.
Draginja ud. Orada, sestra.
D.r. Ivan Magostovich, zet.

Ovo vrijedi kao izravna obavijest.

RINGRAZIAMENTO.

A tutte quelle cortesie per-
sone, autorità civili e militari,
corporazioni, istituti ecc. ecc.
che, in qualsiasi forma, parte-
ciparono al nostro grande do-
lore, la sottoscritta esprime, con
questo mezzo, la sua perenne
riconoscenza.

Sebenico, 24 luglio 1918.

Famiglia Francesco Inchiostri.

ZAHVALA.

Svim onim udvornim oso-
bama, gragjanskim i vojničkim
vlastima, korporacijama, zavo-
dima i t. d., i t. d. koji su, na
kojimudrugo način, učestvovali
velikoj našoj tuzi, potpisana
iskazuje ovim vječitu harnost.

U Šibeniku, 24 jula 1918.

Obitelj Francesco Inchiostri.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Špediter i ovlaštenu Trgovačko-Pomorski Mešetar. * * * * *

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Drinopolje, Aussig, Beograd, Braila, Brno, Buchs, Budimpešta, Carigrad, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Solun, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Interesantna novost!

za sve postolarnice, postolare i t. d. uklanja sve mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata
Gibljivo-elastičan poplat od pletene željezne žice
 nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod. Duzanje isključeno. Može se lako pribiti i odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija zaštita za poplate.

Proizvaga se u 9 različitih veličina t. j. u Br. 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44 i 46.

Cijena po jedinom paru uključivo za pričvršćivanje čivo vijke za pričvršćivanje Kr. 5.20.
 Grosistima i preporodavcima znatan popust

Parovi šalju se na uzorak uz pouzete Kr. 5.50 uključivo poštarinu i pakovanje ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KLEIN — ZADAR (Dalmacija).

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato* Obbligazioni provinciali dalmate 4%. *Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* — *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%.* — *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%.* — *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.*

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874* Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3% Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858 Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4% Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Single cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcun i spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 12.— Cigaretnog papira: Waldes II. 100/80 Kr. 16.— I. 100/60 Kr. 18.— Special (kao Job i Club) 100/100 Kr. 17.— «Samum» II. 120/80 Kr. 18.—

Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Smalltranih tablica za groblje sa i bez fotografije

„MAGNET“ žepne lampe svijetle bez baterije.

Dečat od gume i mjedi.

Električna Baterija K 3. komplet K 6.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3-50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/100

POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

R. VLAHOV
ZARA

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Acetilenskih lampa i gorila (beccucci)

osobito u aluminijum za ribanje
 Kartica za mastiti robu svake vrsti i boje.

Sapuna za pranje komad Kr. 2.50.
 Sapuna od mirisa " " 3.50.

ZASTUPSTVO - ZADAR
 Doštanski pretinac 74.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamačuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916. do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Modre galice 98%

prodaje na malo i na veliko
 Aleksandar-Kovačević - Zadar
 na staroj obali (magazin Tripolić).

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.